

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1263/2567

นาง ว. โจทก์ นาย ส. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 653

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามทางนำสืบของโจทก์ ไม่ปรากฏว่าโจทก์จำเลยมีความผูกพันเป็นพิเศษอย่างไรนอกเหนือจากที่เคยให้กู้ยืมเงินกันมาก่อน การที่หลังจากให้จำเลยกู้ยืมเงิน 1,800,000 บาท เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2556 ต่อมาเดือนตุลาคม 2556 จำเลยขอให้โจทก์โอนเงินมาให้อีก 1,500,000 บาท และโจทก์เห็นว่าได้ยึดถือโฉนดที่ดินของจำเลยไว้แล้ว จึงโอนเงินไปให้โดยไม่ได้ทำหลักฐานอื่นใดเพิ่มเติมขึ้น บ่งชี้ว่าเป็นการให้จำเลยกู้ยืมเงินอีกดังที่ศาลล่างวินิจฉัย ส่วนที่ผู้รับมอบอำนาจโจทก์เบิกความว่าการโอนเงินให้แก่นักไม่ใช่ว่าการกู้ยืมเงิน แต่เป็นการโอนเงินที่สามารถเรียกคืนได้ตามกฎหมายนั้น การให้กู้ยืมเงินดังกล่าวไม่ปรากฏว่าจำเลยจะต้องคืนเฉพาะเงินเหรียญหรือธนบัตรในลักษณะเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเท่านั้น เมื่อโจทก์โอนเงินกู้ให้แก่นักไป กรรมสิทธิ์ในเงินกู้ย่อมตกแก่จำเลย ฟ้องโจทก์จึงไม่ใช่การใช้ทรัพย์สินติดตามเอาทรัพย์สิน แต่เป็นการใช้บุคคลสิทธิเรียกให้ชำระหนี้เงินกู้ ซึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา 653 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "การกู้ยืมเงินกว่าสองพันบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่" เมื่อโจทก์ยังมีภาระการพิสูจน์ว่าจำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ เพราะจำเลยให้การปฏิเสธว่าไม่ได้กู้ยืมเงินจำนวนนี้ แต่โจทก์ไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อจำเลยเป็นสำคัญมานำสืบตามกฎหมาย จึงฟ้องร้องบังคับให้จำเลยชำระเงินกู้ไม่ได้ ซึ่งรวมถึงการห้ามมิให้ยกขึ้นต่อสู้คดีด้วย เมื่อหน้าที่โจทก์อ้างเป็นมูลฟ้องร้องและยึดถือโฉนดไว้เป็นหนี้เงินกู้ที่ฟ้องร้องบังคับไม่ได้ตามกฎหมาย ส่วนหนี้เงินกู้ 1,800,000 บาท โจทก์ก็รับว่าจำเลยชำระหนี้ให้แล้ว โจทก์จึงไม่มีสิทธิยึดถือโฉนดที่ดินเลขที่ 59782 ของจำเลยไว้ต่อไป

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยคืนเงิน 2,062,500 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 1,500,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยให้การและฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องและบังคับโจทก์ส่งมอบโฉนดที่ดินเลขที่ 59782 คืนแก่จำเลย โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ให้โจทก์คืนโฉนดที่ดินเลขที่ 59782 แก่จำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีทั้งฟ้องเดิมและฟ้องแย้งให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่าเดิมจำเลยเคยกู้ยืมเงินโจทก์ 1,800,000 บาท โดยมอบโฉนดที่ดินเลขที่ 59782 ให้ยึดถือไว้เป็นประกัน จำเลยชำระเงินกู้จำนวนนี้ให้โจทก์ครบถ้วนแล้ว แต่โจทก์ยังไม่คืนโฉนดที่ดินให้จำเลย และเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2556 โจทก์โอนเงิน 1,500,000 บาท ไปยังบัญชีธนาคาร ก. ปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกามีว่า จำเลยต้องชำระเงิน 1,500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยคืนโจทก์ตามฟ้องหรือไม่ และโจทก์มีสิทธิยึดถือโฉนดที่ดินเลขที่ 59782 ไว้หรือไม่ เห็นว่า ตามทางนำสืบของโจทก์ไม่ปรากฏว่าโจทก์จำเลยมีความผูกพันเป็นพิเศษอย่างไรนอกเหนือจากที่เคยให้กู้ยืมเงินกันมา

ก่อน การที่หลังจากให้จำเลยกู้ยืมเงิน 1,800,000 บาท เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2556 ไปแล้ว ต่อมา เดือนตุลาคม 2556 จำเลยขอให้โจทก์โอนเงินมาให้อีก 1,500,000 บาท และโจทก์เห็นว่าได้ยึดถือ โฉนดที่ดินของจำเลยไว้แล้วจึงโอนเงินไปให้โดยไม่ได้ทำหลักฐานอื่นใดเพิ่มเติมขึ้น บ่งชี้ว่าเป็นการ ให้จำเลยกู้ยืมเงินอีกดังศาลล่างวินิจฉัยไว้ชัดแจ้งแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ส่วนที่ผู้รับมอบอำนาจ โจทก์เบิกความว่าการโอนเงินให้แก่กันไม่ใช่การกู้ยืมเงิน แต่เป็นการโอนเงินที่สามารถเรียกคืนได้ ตามกฎหมายนั้น การให้กู้ยืมเงินดังกล่าวไม่ปรากฏว่าจำเลยจะต้องคืนเฉพาะเงินเหรียญหรือ ธนบัตรในลักษณะเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเท่านั้น เมื่อโจทก์โอนเงินกู้ให้แก่จำเลยไป กรรมสิทธิ์ในเงินกู้ ย่อมตกแก่จำเลย พ้องโจทก์จึงไม่ใช่การใช้ทรัพย์สินติดตามเอาทรัพย์สินคืน แต่เป็นการใช้ บุคคลสิทธิเรียกให้ชำระหนี้เงินกู้ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "การกู้ยืมเงินกว่าสองพันบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ อย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่" เมื่อโจทก์ยังมีภาระ การพิสูจน์ว่าจำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ เพราะจำเลยให้การปฏิเสธว่าไม่ได้กู้ยืมเงินจำนวนนี้ แต่โจทก์ไม่มี หลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อจำเลยเป็นสำคัญมานำสืบ ตามกฎหมาย จึงฟ้องร้องบังคับให้จำเลยชำระเงินกู้ไม่ได้ ซึ่งหมายความว่ารวมถึงการห้ามมิให้ยกขึ้น ต่อสู้คดีด้วย และกรณีไม่จำต้องวินิจฉัยต่อไปว่า เงิน 1,500,000 บาท ตามฟ้องเป็นเงินของโจทก์ หรือไม่ เพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป ส่วนที่โจทก์ฎีกาประการอื่นว่าเงิน 1,500,000 บาท เป็นการกู้ยืมเงินครั้งที่ 2 ต่อจากการกู้เงิน 1,800,000 บาท รวมเป็นเงินกู้ 3,300,000 บาท และฎีกาต่อไปทำนองว่า การที่จำเลยนำสืบว่าได้ชำระหนี้เงิน 1,800,000 บาท ให้โจทก์แล้ว เป็นการรับว่าได้ชำระหนี้เงินกู้บางส่วน โจทก์จึงไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใด ลงลายมือชื่อจำเลยเป็นสำคัญก็ฟ้องจำเลยได้นั้น โจทก์ไม่ได้นำสืบเช่นนั้น จึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วน ฎีกาข้ออื่นของโจทก์นอกจากนี้เป็นประเด็นปลีกย่อยไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป จึงไม่ จำต้องวินิจฉัยอีก เมื่อหน้าที่โจทก์อ้างเป็นมูลฟ้องร้องและยึดถือโฉนดไว้เป็นหนี้เงินกู้ที่ฟ้องร้อง บังคับไม่ได้ตามกฎหมาย ส่วนหนี้เงินกู้ 1,800,000 บาท โจทก์ก็รับว่าจำเลยชำระหนี้ให้แล้ว โจทก์ จึงไม่มีสิทธิยึดถือโฉนดที่ดินเลขที่ 59782 ของจำเลยไว้ต่อไป ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้อง โจทก์ กับบังคับตามฟ้องแย้งให้โจทก์คืนโฉนดที่ดินเลขที่ 59782 แก่จำเลยนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้อง ด้วย ฎีกาโจทก์ทั้งหมดฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาทั้งในส่วนฟ้องเดิมและ ฟ้องแย้งให้เป็นพับ

องค์คณะ

อาทิตย์ ออกเวหา · นพดล คชรินทร์ · วาสนา อัจฉรานูวัฒน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1263/2567>